თავი 7

ბუღალტრული აღრიცხვის ციკლი – ტესტები

1. შეარჩიეთ სწორი მსჯელობა:
   ა)აქტიური ანგარიში იზრდება ჩანაწერით დებეტის მხარეს;
   ბ) პასიური ანგარიში იზრდება ჩანაწერით კრედიტის მხარეს;
   გ) ორივე პასუხი სწორია.

2. შეარჩიეთ ჯგუფი რომელშიც ყველა ანგარიში აქტიურია:
   ა) 1610; 2110; 2210; 2610.
   ბ) 1610; 7140; 8290; 9210.
   გ) 5510; 7140; 8120; 9210.

3. შეარჩიეთ დროებითი ანგარიშების ჯგუფი:
   ა) 6110; 9110; 5130.
   ბ) 7110; 7410; 9210.
   გ) 1415; 6120; 2230.

4. ამოარჩიეთ კონტრალური ანგარიში:
   ა) 1480;
   ბ) 6120;
   გ) 1610.

5. ამოარჩიეთ დროებითი თანაც პასიური ანგარიში:
   ა) 6120;
   ბ) 6190;
   გ) 4140.

6. კრედიტში შეძენილია 150 ლარის საქონელი. ეს სამეურნეო ოპერაცია აისახება შემდეგნაირად:
   ა) დ 1610 – 150ლ
   კ 1210 – 150ლ
   ბ) დ 1610 – 150ლ
   კ 3110 – 150ლ
   გ) დ 1600 – 150ლ
   კ 3100 – 150ლ

7. საწარმოს სალაროდან გაიცა ანგარიშ-ვალდებულ პირზე საკანცელარიო ნივთების საყიდლად 100 ლ. ეს სამეურნეო ოპერაცია აისახება შემდეგნაირად:
   ა) დ 1430 – 100ლ
   კ 1110 – 100ლ
   ბ) დ 7490 – 100ლ
   კ 1110 – 100ლ
   გ) დ 1790 – 100ლ
   კ 1110 – 100ლ

8. 25 მარტს საწარმო "X"-მა შეიძინა 1 500 ლარის ღირებულების კომპიუტერი ოფის-მენეჯერისათვის, რისთვისაც 1 000 ლ. გადაიხადა უნაღდო ანგარიშსწორებით იმავე დღეს, ხოლო 500 ლარი გადაიხადა 5 დღის შემდეგ.

ამ სამეურნეო ოპერაციას "X"-ის ბუღალტერი ასახავდა შემდეგნაირად:

ა) 25.03-ისთვის დ 2160 – 1 000ლ
კ 1210 – 1 000ლ

5 დღის შემდეგ 30.03 სთვის დ 2160 – 500ლ
კ 1210 – 500ლ

ბ) 25.03 სთვის დ 2160 – 1 500ლ
კ 1210 – 1 000ლ
კ 3110 – 500ლ

30.03 სთვის დ 3110 – 500ლ
კ 1210 – 500ლ

გ) 25.03 არ ექნება გატარება, იმიტომ რომ ფული სრულყოფილად არაა გადახდილი;
30 მარტისათვის დ 2160 1 500ლ
კ 1210 1 500ლ

9. "ა" საწარმომ 5000 ლარად ღირებული ოფისის აღჭურვილობის დასამზადებლად ავეჯის დამამზადებელ კომპანიას წინასწარ გადაურიცხა 3 000 ლარი.
როგორ აღირიცხებოდა ეს სამეურნეო ოპერაცია "ა"-ს ბალანსში:
ა) დ 1790 – 3 000ლ
კ 1210 – 3 000ლ

ბ) დ 1480 – 3 000ლ
კ 1210 – 3 000ლ

გ) დ 1480 – 5 000ლ
კ 1210 – 3 000ლ
კ 3110 – 2 000ლ

10. 31 იანვარს შპს "ახალი ქსელები"ს ადმინისტრაციამ შპს "X"-ს გაუგზავნა ანგარიში იანვრის თვეში მიწოდებული მომსახურების შესახებ, რომელიც შეადგენს 150 ლარს.
როგორ გაატარებდა ამ ოპერაციას შპს "ახალი ქსელები"-ს ბუღალტერი:
ა) დ 1410 – 150ლ
კ 8190 – 150ლ

ბ) დ 1410 – 150ლ
კ 6110 – 150ლ

გ) დ 7490 – 150 ლ
კ 1410 – 150 ლ

11. საწარმოს ადმინისტრაციის გადაწყვეტილებით დეკემბრის თვის ხელფასი თანამშრომლებზე გაიცა თვის ბოლო სამუშაო დღეს (30 დეკემბერს). აღნიშნული სამეურნეო მოვლენას საწარმოს ბუღალტერი ასახავდა შემდეგნაირად:

ა) დ 7410
 კ 3130

ბ) დ 7410
 კ 1110

გ) დ 3130
 კ 1110

12. საანგარიშგებო წლის მოგება-ზარალის ანგარიშს დახურვამდე ნაშთი აქვს დებეტში, თუ ამ პერიოდის:

ა) შემოსავლები მეტია ხარჯებზე;
ბ) ხარჯები მეტია შემოსავლებზე
გ) არც ერთი პასუხი არ არის სწორი.

13. საანგარიშგებო პერიოდის დასკვნითი გატარებების რიგითობა განსაზღვრეთ ნომრის მინიჭებით:

- შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშების დახურვა;
- მოგება-ზარალის დროებითი ანგარიშის დახურვა;
- მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება;
- მოგების გადასახადის ხარჯის დახურვა;

14. მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება ხდება შემდეგი ბუღალტრული მუხლით:

ა) დ 9210
 კ 5330

ბ) დ 9210
 კ 3310

გ) დ 5330
 კ 9210

15. საწარმომ კრედიტში შეიძინა 200 ლარის საქონელი. ბუღალტერმა სარეგისტრაციო ჟურნალში ასახა საბურალტრო გატარება:

დ 1610 "საქონელი" - 200 ლარი
 კ 3110 "ვალდებულებები მოწოდებიდან და მომსახურებიდან" - 200 ლ

ასეთ ჩანაწერს ეწოდება:

ა) პირველადი გატარება;
ბ) მარეგულირებელი გატარება;
გ) დასკვნითი გატარება.

16. საწარმო "X"-ს 20X1 წლის 01 იანვრიდან აღებული აქვს ექვსთვიანი კრედიტი 1 000 ლარი, თვეში 2%-ად. "X"-ს ბუღალტერი ყოველი თვის ბოლოს სარეგისტრაციო ჟურნალში ასახავს პროცენტის დარიცხვის სამეურნეო ოპერაციას.

დ 8110 "საპროცენტო ხარჯები" - 20 ლარი.

კ 3410 "გადასახდელი პროცენტები" - 20 ლარი.

ასეთ ჩანაწერს ეწოდება:

ა) პირველადი გატარება;
ბ) მარეგულირებელი გატარება;
გ) დასკვნითი გატარება.

17. საწარმო "X" წლის ბოლოს სარეგისტრაციო ჟურნალში ასახავს მოგების გადასახადის ხარჯის დახურვის ოპერაციას.

დ 5330 სანგარიშვებო პერიოდის მოგება-ზარალი
კ 9210 მოგების გადასახადი

ასეთ ჩანაწერს ეწოდება:

ა) პირველადი გატარება;
ბ) მარეგულირებელი გატარება;
გ) დასკვნითი გატარება.

18. ბუღალტრული აღრიცხვის ციკლის საფეხურების რიგითობა განსაზღვრეთ ნომრის მინიჭებით:

- ერთგვაროვანი სამეურნეო ოპერაციის მთავარი წიგნის ანგარიშებზე სისტემური ასახვა
- სამეურნეო ოპერაცების ქრონოლოგიური ასახვა ჟურნალში
- სამეურნეო ოპერაციის ანალიზი, მოკორესპოდენტო ანგარიშის განსაზღვრა
- ბუღალტრული ანგარიშების გახსნა
- მარეგულირებელი გატარებების ჩაწერა
- ანგარიშების განაშთება
- დროებითი ანგარიშების დახურვა
- ფინანსური ანგარიშების მომზადება
- დახურვამდე საცდელი ბალანსის მომზადება

ბუღალტრული აღრიცხვის ციკლი – ამოცანები

ამოცანა №1

შპს "ა" დაარსდა 20X2 წლის 01 მარტს. ქვემოთ მოცემულია "ა"-ს მარტის თვის სამეურნეო ოპერაციები.

დავალება:

1) გაანალიზეთ თითოეული სამეურნეო ოპერაცია, განსაზღვრეთ მოკორესპოდენტო ანგარიშები და შეადგინეთ ბუღალტრული გატარება;
2) გახსენით ანგარიშები სქემებზე;
3) ბუღალტრული გატარებები გადაიტანეთ გახსნილ ანგარიშებზე მოკორესპოდენტო ანგარიშების მიხედვით და რიგითი ნომრის მინიშნებით;
4) გაანაშთეთ ანგარიშები;
5) მოამზადეთ საცდელი ბალანსი 20X2 წლის 31 მარტისათვის;

იანვრის თვის ოპერაციები:

1) **05.03** – პარტნიორმა საწესდებო კაპიტალის შესავსებად საწარმოს საბანკო ანგარიშზე შეიტანა 4.000 ლარი:

   დ.

   კ.

2) **10.03** - საბანკო ანგარიშიდან მიღებულია საწარმოს სალაროში 200 ლარი.

   დ.

   კ.

3) **12.03** - საბანკო ანგარიშზე მიღებულია მოკლევადიანი სესხი 1.000 ლარი.

   დ.

   კ.

4) **18.03** – საბანკო ანგარიშიდან შეძენილია ოფისის აღჭურვილობა 400 ლარის.

   დ.

   კ.

5) **19.03** - მომწოდებლიდან მიღებულია ნედლეული და მასალები 2.000 ლარის (კრედიტში).

   დ.

   კ.

6) **20.03** - საბანკო ანგარიშიდან გადაერიცხა მომწოდებელს დავალიანების დასაფარავად 1.500 ლარი.

   დ.

   კ.

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

შპს "ა"
საცდელი ბალანსი
20X2 წლის 31 მარტისთვის

№	ანგარიშის დასახელება	ანგ. №	დებეტი	კრედიტი
ჯამი:				

ამოცანა №2

ქვემოთ მოცემულია შ.პ.ს "ბ"-ს 20X2 წლის აპრილის თვის სამეურნეო ოპერაციები.

დავალება:

1) გახსენით ანგარიშები სქემებზე, გადაიტანეთ მათზე საწყისი ნაშთები 01 აპრილისათვის;
2) გაანალიზეთ თითოეული სამეურნეო ოპერაცია, განსაზღვრეთ მოკორესპოდენტო ანგარიშები და შეადგინეთ ბუღალტრული გატარება;
3) ბუღალტრული გატარებები გადაიტანეთ გახსნილ ანგარიშებზე მოკორესპოდენტო ანგარიშების მიხედვით და რიგითი ნომრის მინიშნებით.
4) გაანაშთეთ ანგარიშები;
5) მოამზადეთ საცდელი ბალანსი 20X2 წლის 30 აპრილისათვის.

საწყისი ნაშთები 01 აპრილისათვის:

1) ფული სალაროში – 2.000 ლარი;
2) ფული საბანკო ანგარიშებზე – 30.000 ლარი;
3) საქონელი – 15.000 ლარი;
4) ვალდებულებები მოწოდებიდან და მომსახურებიდან – 2.000 ლარი;
5) საწესდებო კაპიტალი – 45.000 ლარი.

აპრილის თვის ოპერაციები:

1) **05.04** - საწარმომ უნაღდო ანგარიშწორებით შეიძინა ოფისის აღჭურვილობა 10.000 ლარად;

დ.

კ.

2) **08.04** - გაყიდულია კრედიტში 4.000 ლარის საქონელი 6.000 ლარად;

დ. დ.

კ. კ.

3) **10.04** - უნაღდო ანგარიშწორებით გაყიდულია 1.000 ლარის საქონელი 1.400 ლარად;

დ. დ.

კ. კ.

4) **30.04** - მიღებულია ანგარიში სატელეფონო მომსახურების ხარჯების შესახებ 300 ლარის ოდენობით;

დ.

კ.

5) **30.04** - მიღებულია ანგარიში მოხმარებული ელ. ენერგიის შესახებ, ღირებულებით 100 ლარი.

დ.

კ.

დ	კ	დ	კ	დ	კ

დ	კ	დ	კ	დ	კ

დ	კ	დ	კ	დ	კ

დ	კ	დ	კ	დ	კ

დ	კ	დ	კ	დ	კ

შპს "ბ"

საცდელი ბალანსი

20X2 წლის 30 აპრილისათვის

№	ანგარიშის დასახელება	ანგ. №	დებეტი	კრედიტი
	ჯამი:			

ამოცანა №3

ქვემოთ მოცემულია შ.პ.ს "ვ"-ს 20X2 წლის სექტემბრის თვის სამეურნეო ოპერაციები.

დავალება 1.

1) გაანალიზეთ თითოეული სამეურნეო ოპერაცია, განსაზღვრეთ მოკორესპოდენტო ანგარიშები და შეადგინეთ პირველადი ბუღალტრული გატარებები;
2) გახსენით ანგარიშები სქემებზე;
3) ბუღალტრული გატარებები გადაიტანეთ გახსნილ ანგარიშებზე მოკორესპოდენტო ანგარიშების მიხედვით და რიგითი ნომრის მინიშნებით.

სექტემბრის თვის ოპერაციები:

1) **01.09** - დამფუძნებლებმა საწარმო "ვ"-ს საბანკო ანგარიშზე კაპიტალის სახით შეიტანეს 10.000 ლარი.

დ·

კ·

2) **05.09** - შეძენლია 5.000 ლარის საქონელი ღირებულება გადაირიცხა საბანკო ანგარიშიდან.

დ·

კ·

3) **10.09** - გაიყიდა 3.000 ლარის საქონელი 4.000 ლარად. მყიდველმა ფული გადაიხადა "ვ" საწარმოს სალაროში.

დ· დ·

კ· კ·

4) **12.09** - შეძენილია 2.000 ლარის საქონელი კრედიტში

დ·

კ·

5) **15.09** - გაყიდულია 1.400 ლარის საქონელი 2.000 ლარად. მყიდველმა ფული ჩამორიცხა საბანკო ანგარიშზე.

დ· დ·

კ· კ·

6) **31.09** - მიღებულია მოხმარებული ელ. ენერგიის ანგარიში, თანხით 200 ლარი.

დ·

კ·

შ.პ.ს "ვ"-ს მიმდინარე წლის 1 სექტემბრიდან იჯარით აქვს აღებული ფართი საქონლის საწყობისათვის. მეიჯარესთან გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, იჯარის ღირებულება თვეში შეადგენს 400 ლარს.

დავალება 2.

შეადგინეთ მარეგულირებელი გატარება იჯარის ხარჯის დარიცხვასთან დაკავშირებით და გადაიტანეთ ანგარიშებზე.

7) **30.09** - სექტემბრის თვის იჯარის ხარჯის დარიცხვა

დ.

კ.

დავალება 3.

ა) გაანაშთეთ ანგარიშები;
ბ) მოამზადეთ საცდელი ბალანსი 20X2 წლის 30 სექტემბრისათვის.

დავალება 4.

შეასრულეთ დასკვნითი გატარებები:

ა) **30.09** - "შემოსავლები რეალიზაციიდან" დროებითი ანგარიშის დახურვა.

დ.

კ.

ბ) **30.09** - "რეალიზებული საქონლის თვითღირებულების" დროებითი ანგარიშის დახურვა.

დ.

კ.

გ) **30.09** – ელ. ენერგიის ხარჯის დროებითი ანგარიშის დახურვა.

დ.

კ.

დ) **30.09** - "საიჯარო ქირის" დროებითი ანგარიშის დახურვა.

დ.

კ.

ე) **30.09** - შეასრულეთ მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარების მარეგულირებელი გატარება (მოგების გადასახადი დღევანდელი კანონმდებლობით 15%-ია).

დ.

კ.

ვ) **30.09** - შეასრულეთ "მოგების გადასახადის" ხარჯის დროებითი ანგარიშის დახურვის დასკვნითი გატარება.

დ.

კ.

ზ) <u>30.09</u> - შეასრულეთ "საანგარიშგებო პერიოდის მოგება-ზარალის" დროებითი ანგარიშის დახურვის დასკვნითი გატარება.

დ.

კ.

<u>დავალება 5.</u>

მოამზადეთ:

ა) მოგება-ზარალის ანგარიშგება;

ბ) ბალანსი.

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

დ	კ

შპს "ბ"

საცდელი ბალანსი

20X2 წლის 30 სექტემბრისათვის

№	ანგარიშის დასახელება	ანგ. №	დებეტი	კრედიტი
ჯამი:				

შპს „ბ"

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

20X2 წლის 30სექტემბრისათვის (ლარი)

შემოსავალი რეალიზაციიდან

რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება

საერთო მოგება

ელ. ენერგიის ხარჯი

იჯარის ხარჯი

მოგება დაბეგვრამდე

მოგების გადასახადის ხარჯი

საანგარიშო პერიოდის წმინდა მოგება

შპს "მ"

ბალანსი

20X2 წლის 1 ოქტომბრისათვის

აქტივები	თანხა	პასივები	თანხა
მიმდინარე აქტივები		მიმდინარე ვალდებულებები	
სულ მიმდინარე აქტივები:		სულ მიმდინარე ვალდებულებები:	
გრძელვადიანი აქტივები		გრძელვადიანი ვალდებულებები	
სულ გრძელვადიანი აქტივები:		სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები:	
		კაპიტალი	
		სულ კაპიტალი:	
სულ აქტივები:		სულ პასივები:	

ამოცანა №4

ქვემოთ მოცემულია შ.პ.ს "დ"-ს 20X2 წლის ოქტომბრის თვის სამეურნეო ოპერაციები.

დავალება:

1) გაანალიზეთ თითოეული სამეურნეო ოპერაცია, განსაზღვრეთ მოკორესპოდენტო ანგარიშები და ჩაწერეთ ქრონოლოგიურად პირველადი ბუღალტრული გატარებები სარეგისტრაციო ჟურნალში;
2) გახსენით ანგარიშები სქემებზე;
3) ბუღალტრული გატარებები გადაიტანეთ სისტემურად მთავარი წიგნის ანგარიშებზე მოკორესპოდენტო ანგარიშების მიხედვით და სარეგისტრაციო ნომრის მინიშნებით.
4) მოამზადეთ საცდელი ბალანსი 20X2 წლის 31 ოქტომბრისათვის (მარეგულირებელ გატარებებამდე);
5) შეასრულეთ მარეგულირებელი გატარებები;
6) მოამზადეთ საცდელი ბალანსი 20X2 წლის 31 ოქტომბრისათვის (მარეგულირებელი გატარებების შემდეგ);
7) შეასრულეთ დასკვნითი გატარებები;
8) მოამზადეთ:
   ა) მოგება-ზარალის ანგარიშგება;
   ბ) ბალანსი;

ოქტომბრის თვის ოპერაციები:

1) **01.10** საწარმოს დამფუძნებლის მიერ კაპიტალის შესავსებად საბანკო ანგარიშზე შეტანილი იქნა 100.000 ლარი.
2) **01.10** საწარმომ ბანკიდან აიღო 6 თვიანი სესხი 20.000 ლარი, თვეში 2%-ად.
3) **02.10** შეძენილია უნაღდო ანგარიშწორებით 30.000 ლარის საქონელი.
4) **04.10** რეალიზებულია კრედიტში 10.000 ლარის საქონელი 14.000 ლარად.
5) **07.10** ნაღდი ანგარიშწორებით რეალიზებულია 4.000 ლარის საქონელი 6.000 ლარად.
6) **10.10** შეძენილია 6.000 ლარის საქონელი, რისთვისაც 4.000 ლარი გადახდილია საბანკო ანგარიშიდან, ხოლო დარჩენილი თანხა გადაირიცხება 1 თვის შემდეგ.
7) **31.10** მიღებულია ანგარიში კომუნალური გადასახადების შესახებ 400 ლარის ოდენობით.
8) თვის ბოლოს:
   - დაერიცხა ხელფასი ადმინისტრაციულ პერსონალს 1.000 ლარი
   - დაერიცხა პროცენტის ხარჯი

შპს „დ“

სარეგისტრაციო „მთავარი ჟურნალი’’

თარიღი	№	ანგარიშის დასახელება	წიგნის გვერდი	ანგ. №	დებეტი	კრედიტი

		ჯამი:				

დ	კ	დ	კ	დ	კ

დ	კ	დ	კ	დ	კ

დ	კ	დ	კ	დ	კ

დ კ   დ კ   დ კ

დ კ   დ კ   დ კ

დ კ   დ კ   დ კ

დ კ   დ კ   დ კ

დ კ   დ კ   დ კ

შპს "დ"

საცდელი ბალანსი (მარეგულირებელ გატარებებამდე)

20X2 წლის 31 ოქტომბრისათვის

№	ანგარიშის დასახელება	ანგ. №	დებეტი	კრედიტი
ჯამი:				

შპს “დ”
საცდელი ბალანსი
20X2 წლის 31 ოქტომბრისათვის

№	ანგარიშის დასახელება	ანგ. №	დებეტი	კრედიტი
	ჯამი:			

შპს „დ”
მოგება-ზარალის ანგარიშგება
20X2 წლის 31 ოქტომბრისათვის (ლარი)

შემოსავალი რეალიზაციიდან

რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება

საერთო მოგება

კომუნალური ხარჯი

ხელფასის ხარჯი

საპროცენტო ხარჯი

მოგება დაბეგვრამდე

მოგების გადასახადის ხარჯი

საანგარიშო პერიოდის წმინდა მოგება

შპს "დ"

ბალანსი

20X2 წლის 31 ოქტომბრისათვის

აქტივები	თანხა	პასივები	თანხა
მიმდინარე აქტივები		მიმდინარე ვალდებულებები	
სულ მიმდინარე აქტივები:		სულ მიმდინარე ვალდებულებები:	
გრძელვადიანი აქტივები		გრძელვადიანი ვალდებულებები	
სულ გრძელვადიანი აქტივები:		სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები:	
		კაპიტალი	
		სულ კაპიტალი:	
სულ აქტივები:		სულ პასივები:	